

THE HISTORY OF SCIENTIFIC RATIONALE OF TECHNOLOGIES OF GRANTING ACCESS TO SERVICES OF SCIENTIFIC LIBRARIES OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN UKRAINE

Renat Rizhniak

the candidate of Pedagogical Sciences, professor of Mathematics
of the Volodymyr Vynnychenko Kirovohrad State Pedagogical University
(Ukraine)

e-mail: rizhniak@gmail.com

SUMMARY: The study of the evolution of the theoretical study of information of scientific libraries in the higher educational institutions in Ukraine during the period of the 80th of the twentieth century to the present time is an important aspect of the study of the history of the introduction of science in higher education of our country.

The evolution of scientific, technological and technical support of informatization of scientific libraries in the higher educational institutions of Ukraine during the period of the 80th of the twentieth century to the present lasted for three main stages: the first stage – justification of the processes of automation of the libraries in higher educational institutions; second stage – the rationale of technologies to provide access to local and external library services; third stage – study of theoretical foundations, development of strategies and the creation of full-text electronic technologies of formation the amounts of information (digital libraries).

The aim of the paper is the study of the history of scientific rationale of technologies providing access to local library services and external scientific libraries (i.e. the content of the other from the above-defined stages) in higher educational institutions of Ukraine in the context of studying the history of the formation and development of computer science and its introduction in higher education in Ukraine.

During the development phase of scientific support of informatization of the university scientific libraries that lasted for years 2000-2005 the study of processes of automation of libraries proceeded. But the main studies of Ukrainian scientists during this period were the works on providing access to local and external library service, which identifies conceptual positions of the National abstracting of scientific literature (M. Soroka), there were implemented theoretical and practical ways to search for patterns of providing access to local and external library services and the formation of digital libraries (N. Slobodyanyk, A. Chekrmarev, L. Kostenko, T. Pavlusha, I. Pavlusha), justified the terms and the creation of the development of methods and access to local library services (L. Filippova), formulated the main problems in the field of development and use of library information resources (M. Soroka). New studies made it necessary to conduct the searches of the peculiarities of library management in the institution of higher education in the age of globalization (V. Drygailo) to identify ways of proceedings innovation policy of the libraries (I. Davydova), to summarize the innovation of the development of modern university library in conditions of reforming higher education of Ukraine (N. Apshay).

Keywords: computer science, higher education institution in Ukraine, scientific support, technological support, providing access to local and external library services, informatization of scientific libraries.

ІСТОРИЯ НАУКОВОГО ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НАДАННЯ ДОСТУПУ ДО СЕРВІСІВ НАУКОВИХ БІБЛІОТЕК ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

Ріжняк Ренат Ярославович

Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, кандидат педагогічних наук, професор кафедри математики (Україна)

e-mail: rizhniak@gmail.com

РЕЗЮМЕ: Дослідження еволюції теоретичного обґрунтування інформатизації наукових бібліотек у вищих навчальних закладах України протягом періоду з 80-х років ХХ століття по теперішній час є важливим аспектом вивчення історії впровадження інформатики у вищу освіту нашої держави.

Еволюція розвитку наукового, технологічного та технічного забезпечення інформатизації наукових бібліотек у вищих навчальних закладах України протягом періоду з 80-х років ХХ століття по теперішній час тривала протягом трьох основних етапів: перший етап – обґрунтування процесів автоматизації бібліотек ВНЗ; другий етап – обґрунтування технологій надання доступу до локальних та зовнішніх бібліотечних сервісів; третій етап – обґрунтування теоретичних основ, розробка стратегій та створення технологій формування повнотекстових електронних масивів інформації (електронних бібліотек).

Метою статті є дослідження історії розвитку наукового обґрунтування технологій надання доступу до локальних та зовнішніх бібліотечних сервісів наукових бібліотек (тобто зміст другого з вище визначених етапів) у вищих навчальних закладах України у контексті вивчення історії становлення і розвитку інформатики та її впровадження у вищій школі України.

Протягом названого етапу розробки наукового забезпечення інформатизації вузівських наукових бібліотек, який тривав протягом 2000-2005 років, продовжувалися дослідження процесів автоматизації книгозбірень. Але головними дослідженнями українських науковців протягом цього періоду були роботи щодо надання доступу до локальних та зовнішніх бібліотечних сервісів, у яких визначалися концептуальні положення Національної системи реферування наукової літератури (М.Б.Сорока), реалізовувалися теоретичні та практичні пошуки способів та закономірностей надання доступу до локальних та зовнішніх бібліотечних сервісів та формування електронних бібліотек (М.С.Слободяник, А.О.Чекмарьов, Л.Й.Костенко, Т.П.Павлуша, І.А.Павлуша), обґрунтовувалися умови та розробка методик створення та надання доступу до локальних бібліотечних сервісів (Л.Я.Філіпова), формулювалися основні проблеми у сфері формування та використання бібліотечних інформаційних ресурсів (М.Б.Сорока). Нові дослідження викликали необхідність проведення пошуків щодо особливостей управління бібліотекою вищого навчального закладу у вік глобалізації (В.Г.Дригайло), щодо визначення способів провадження інноваційної політики бібліотек (І.О.Давидова), щодо узагальнення інноваційного розвитку сучасної вузівської бібліотеки в умовах реформування вищої освіти України (Н.І.Апшай).

Ключові слова: інформатика, вищий навчальний заклад України, наукове забезпечення, технологічне забезпечення, надання доступу до локальних та зовнішніх бібліотечних сервісів, інформатизація наукових бібліотек.

ИСТОРИЯ НАУЧНОГО ОБОСНОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИЙ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ДОСТУПА К СЕРВИСАМ НАУЧНЫХ БИБЛИОТЕК ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ УКРАИНЫ

Рижняк Ренат Ярославович

Кировоградский государственный педагогический университет имени Владимира Винниченко, кандидат педагогических наук, профессор кафедры математики (Украина)

e-mail: rzhniak@gmail.com

РЕЗЮМЕ: Исследования эволюции теоретического обоснования информатизации научных библиотек в высших учебных заведениях Украины в период с 80-х годов XX века по настоящее время является важным аспектом изучения истории внедрения информатики в высшем образовании нашего государства.

Эволюция развития научного, технологического и технического обеспечения информатизации научных библиотек в высших учебных заведениях Украины в период с 80-х годов XX века по настоящее время продолжалась в течение трех основных этапов: первый этап – обоснование процессов автоматизации вузовских библиотек; второй этап – обоснование технологий предоставления доступа к локальным и внешним библиотечным сервисам; третий этап – обоснование теоретических основ, разработка стратегий и создание технологий формирования полнотекстовых электронных массивов информации (электронных библиотек).

Целью статьи является исследование истории развития научного обоснования технологий предоставления доступа к локальным и внешним библиотечным сервисам научных библиотек (т.е. содержание второго из выше определенных этапов) в высших учебных заведениях Украины в контексте изучения истории становления и развития информатики и ее внедрения в высшей школе Украины.

В течение названного этапа разработки научного обеспечения информатизации вузовских научных библиотек, который длился на протяжении 2000-2005 годов, продолжались исследования процессов автоматизации библиотек. Но главными исследованиями украинских ученых в течение этого периода были работы по предоставлению доступа к локальным и внешним библиотечным сервисам, в которых определялись концептуальные положения Национальной системы реферирования научной литературы (М.Б.Сорока), реализовывались теоретические и практические поиски способов и закономерностей предоставления доступа к локальным и внешним библиотечным сервисам и формирования электронных библиотек (М.С.Слободяник, А.О.Чекмарьов, Л.И.Костенко, Т.П.Павлуша, И.А.Павлуша), обосновывались условия и разработка методик создания и предоставления доступа к локальным библиотечным сервисам (Л.Я.Филипова), формулировались основные проблемы в сфере формирования и использования библиотечных информационных ресурсов (М.Б.Сорока). Новые исследования вызвали необходимость проведения поисков относительно особенностей управления библиотекой вуза в век глобализации (В.Г.Дригайло), по определению способов осуществления инновационной политики библиотек (И.О.Давидова), по обобщению инновационного развития современной вузовской библиотеки в условиях реформирования высшего образования Украины (Н.И.Апшай).

Ключевые слова: информатика, высшее учебное заведение Украины, научное обеспечение, технологическое обеспечение, предоставление доступа к локальным и внешним библиотечным сервисам, информатизация научных библиотек.